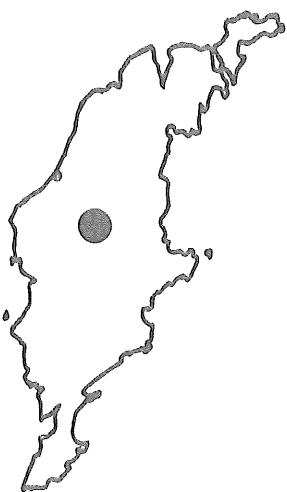

GOTLANDS LÄN

KLOSTERÄNGE

BOTANISK INVENTERING

LÄNSSTYRELSEN I GOTLANDS LÄN

Naturvårdsfunktionen 1985

KLOSTERÄNGE

Botanisk inventering

Torbjörn Lindell

Lund, februari 1985

Författaren är ensam ansvarig för rapportens innehåll varför detta ej kan åberopas som representerande länsstyrelsens ståndpunkt.

LÄNSSTYRELSEN, naturvårdsfunktionen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid
1 INLEDNING	1
2 ÖVERSIKTLIG LOKALBESKRIVNING	1
3 METODIK	3
4 RESULTAT	3
4.1 Förteckning över undersökningsområdets kärlväxter	3
4.2 Kvantitativ analys av vegetationen	11
4.2.1 Storruta 1	11
4.2.2 Storruta 2	11
4.2.3 Storruta 3	12
4.2.4 Storruta 4	12
5 DISKUSSION	17
6 SLUTORD	17
7 REFERENSER	17

Bilaga: Karta över undersökningsområdet

1 INLEDNING

Föreliggande arbete har utförts på uppdrag av länsstyrelsen i Gotlands län med anledning av att Klosteränge, beläget inom Roma och Viklau socknar, kommer att avsättas som naturvårdsområde. Inom området avser man att bedriva lövskogsbruk vilket närmare har beskrivits i den skötselplan som tidigare har upprättats över Klosteränge (Länsstyrelsen 1984). Syftet med föreliggande inventering har dels varit att dokumentera vegetationen sådan den var före lövskogsbrukets start, dels att upprätta permanenta provytor för att möjliggöra eventuella framtida studier av floraförändringar inom området.

Klosteränge uppmärksammades i samband med länsstyrelsens ängesinventering och en kortfattad beskrivning över området finns publicerad i sammanställningen över denna inventering (Länsstyrelsen 1976). Samma text återkommer delvis i den skötselplan som har upprättats över området (Länsstyrelsen 1984).

Undersökningsområdet är beläget inom fastigheterna Roma kloster 2¹ (ca 26 ha) och Viklau annex 1¹ (ca 3 ha). I ovan omnämnda ängesinventering medtogs även den angränsande fastigheten Kambs 1¹, ett område som således ej har inventerats i föreliggande arbete.

Fältarbetet utfördes under perioderna 840628-840711 samt 840723-840805.

2 ÖVERSIKTLIG LOKALBESKRIVNING

Roma kloster 2¹ karakteriseras främst av en tät ekskog bestående huvudsakligen av 35-40-åriga träd med ett glest inslag av mycket gamla exemplar. Föryngringen av ek är mycket god inom stora delar av området. Sitt nuvarande utseende har fastigheten främst fått genom de planteringar som under åren 1945-51 genomfördes i domänverkets regi. Då planterades det ek av gotländsk proveniens i stor mängd inom området och det är således dessa plantor som nu utgör det dominerande inslaget i trädskiktet. Under perioden planterades det också enstaka exemplar av rödek och tysk lönn. Klubb-

al planterades i fuktiga partier. Även under perioden närmast före planteringen var vegetationen i området tät och endast ett glest bete förekom. Emellertid var det då inte ek som utgjorde det viktigaste inslaget i trädskiktet utan tall. Även gran var vanlig inom området. Före planteringen togs det mesta av barrträden bort men tallen har återkommit i viss utsträckning och förekommer främst i norra delen av området. Då som nu utgjorde ask ett viktigt inslag i trädskiktet och detta träd var också föremål för avverkning liksom det då tydligen tämligen omfattande björkbeståndet. Både vårt- och glasbjörk förekommer fortfarande inom området men numera ej lika ymnigt. En beskrivning över ekskogens vegetation ges i kapitel 4.2.1.

Inom Roma kloster 2¹ ligger våtmarker av olika typ glest insprängda. Dels finns det grävda vattenhål av olika storlek och i olika stadier av igenväxning, dels mindre kärrområden. Ett delvis igenvuxet dike genomkorsar dessutom södra delen av området. Öppna partier som inte är våtmarker förekommer också i begränsad omfattning. I områdets södra del ligger en liten men vacker äng vilken utgör det artrikaste partiet inom fastigheten (se vidare kap. 4.2.2). Från denna utgår en till stor del igenvuxen skogsväg som mynnar i områdets norra del. Den nordligaste delen av Klosteränge utgör i viss utsträckning en kontrast mot de sydligare partierna då den ej har varit föremål för ekplantering i samma omfattning som dessa. Det är här som de ovan omnämnda tallbestånden främst förekommer och det är också här som en annan typ av ängsmark än den ovan omtalade utgör ett viktigt inslag. Denna typ av ängsmark skiljer sig från den tidigare genom att vara något torrare och mindre artrik samt ha ett välutvecklat buskskikt huvudsakligen bestående av ek. Se vidare kap. 4.2.3.

Viklau annex 1¹ skiljer sig från Roma kloster 2¹ i det viktiga avseendet att fastigheten ej omfattades av ekplanteringen. Artmässigt avviker inte trädskiktet inom detta område från det föregående men ek dominerar således inte på samma sätt utan istället intar asken en mer framträdande roll. Barrträd har tydligen inte förekommit i någon större omfattning i senare tid inom denna fastighet vilket också innebär en avvikelse gentemot Roma kloster 2¹. Vidare bör det framhållas att trädskiktet är väsentligt glänsare inom denna fastighet än inom föregående där det bitvis är mycket svårframkomligt. Buskskiktet är välutvecklat och man lägger särskilt märke till åtskilliga vackra "hasselbuketter". Fältskiktets sammansättning framgår av kapitel 4.2.4.

3 METODIK

Efter en inledande allmän inventering av Klosteränge utvaldes fyra representativa partier inom vilka storrutor upprättades. Storrutorna hade följande ytmått: 25m x 25m (Omr. 1), 10m x 20m (Omr. 2), 25m x 25m (Omr. 3) samt 50m x 50m (Omr. 4). Rutorna markerades i terrängen med hjälp av järnrör. Inom respektive storruta utslumpades därefter ett antal smårutor med hjälp av slumpalstabell. Smårutorna hade ytan 2m x 2m och även dessa markerades i terrängen med järnrör. Fältskiktet inom smårutorna analyserades enligt Hult - Sernander - Du Rietz' femgradiga skala. Antalet smårutor inom respektive storruta styrdes av diversiteten på så sätt att när inga nya arter längre uppträdde upphörde också utslumpningen av smårutor inom storrutan. Resultaten bearbetades slutligen med avseende på frekvens och karakteristisk täckningsgrad enligt metod beskriven i exempelvis "Ekologisk Metodik" (Avd. för Ekol. bot. Lunds univ. et al. 1977). Bottenskiktet analyserades ej. De exakta positionsangivelserna för stor- och smårutorna förvaras på länsstyrelsen i Visby.

Vid upprättandet av artförteckningen över Klosteränge medtogs ej arter som endast påträffades i gränsområdet mot omgivande terräng och uppenbarligen hade invandrat från denna.

4 RESULTAT

4.1 Förteckning över undersökningsområdets kärlväxter

Nomenklaturen i nedanstående förteckning följer Flora Europaea (Tutin et al. 1964-80) vad beträffar de vetenskapliga namnen och Svenska kärlväxtnamn (Karlsson 1982) vad beträffar de svenska.

PINACEAE - CUPRESSACEAE

<i>Picea abies</i>	gran
<i>Pinus sylvestris</i>	tall
<i>Juniperus communis</i>	en

SALICACEAE

Salix pentandra	jölster
S. myrsinifolia	svartvide
S. cinerea	gråvide
S. caprea	sälg
S. repens	krypvide
Populus tremula	asp

BETULACEAE - CORYLACEAE - FAGACEAE - ULMACEAE

Betula pendula	vårtbjörk
B. pubescens	glasbjörk
Alnus glutinosa	klibbal
Corylus avellana	hassel
Quercus rubra	rödek
Q. robur	ek
Ulmus glabra	alm
U. minor	lundalm

URTICACEAE - POLYGONACEAE

Urtica dioica	brännässla
Rumex acetosa	ängssyra

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria serpyllifolia	sandnarv
Stellaria media	våtarv
S. graminea	grässtjärnblomma
Cerastium fontanum	hönsarv
Silene vulgaris	smällglim

RANUNCULACEAE

Anemone nemorosa	vitsippa
A. ranunculoides	gulsippa
Hepatica nobilis	blåsippa
Ranunculus polyanthemus	backsmörblomma
R. repens	revsmörblomma
R. acris	smörblomma

RANUNCULACEAE (forts.)

Ranunculus auricomus	majsmörblomma
R. ficaria	svalört
R. flammula	ältranunkel
Thalictrum minus ssp. majus	stor kustruta
T. flavum	ängsruta

BERBERIDACEAE - BRASSICACEAE - SAXIFRAGACEAE

Berberis vulgaris	berberis
Cardamine pratensis ssp. dentata	kärrbräsmå
Saxifraga granulata	knölbräcka
Parnassia palustris	slätterblomma

ROSACEAE

Filipendula vulgaris	brudbröd
F. ulmaria	älgört
Rubus saxatilis	stenbär
R. caesius	blåhallon
Rosa canina	stenros
R. dumalis	nyponros
Agrimonia eupatoria	småborre
Geum rivale	humleblomster
G. urbanum	nejlikrot
Potentilla anserina	gåsört
P. erecta	blodrot
P. reptans	revfingerört
Fragaria vesca	smultron
Alchemilla glaucescens	sammetsdaggekåpa
A. monticola	betesdaggekåpa
Malus sylvestris	vildapel
Sorbus aucuparia	rönn
S. intermedia	oxel
Crataegus laevigata	rundhagtorn
C. calycina	korall- eller spetshagtorn
Prunus spinosa	slån
P. avium	sötkörnbär

FABACEAE

<i>Vicia cracca</i>	kråkvicker
<i>V. sepium</i>	häckvicker
<i>Lathyrus vernus</i>	vårärt
<i>L. pratensis</i>	gulvia
<i>Trifolium montanum</i>	backklöver
<i>T. repens</i>	vitklöver
<i>T. pratense</i>	rödklöver
<i>T. medium</i>	skogsklöver
<i>Lotus corniculatus</i>	käringtand

GERANIACEAE

<i>Geranium sanguineum</i>	blodnäva
<i>G. sylvaticum</i>	skogsnäva
<i>G. robertianum</i>	stinknäva

ACERACEAE - RHAMNACEAE - HYPERICACEAE

<i>Acer platanoides</i>	lön
<i>A. pseudoplatanus</i>	tysk lön
<i>Rhamnus catharticus</i>	getapel
<i>Frangula alnus</i>	brakved
<i>Hypericum perforatum</i>	äkta johannesört

VIOLACEAE

<i>Viola hirta</i>	buskviol
<i>V. mirabilis</i>	underviol
<i>V. reichenbachiana</i>	lundviol
<i>V. riviniana</i>	skogsviol
<i>V. canina</i>	ängsviol

CISTACEAE - LYTHRACEAE - ONAGRACEAE - CORNACEAE

<i>Helianthemum nummularium</i>	solvända
<i>Lythrum salicaria</i>	fackelblomster
<i>Epilobium palustre</i>	kärrdunört
<i>Cornus sanguinea</i>	skogskornell

APIACEAE

Anthriscus sylvestris

hundkex

Selinum carvifolia

krussilja

Angelica sylvestris

strätta

Peucedanum palustre

kärrsilja

Heracleum sphondylium ssp. *sibiricum*

sibirisk björnloka

Daucus carota

vildmorot

PYROLACEAE - PRIMULACEAE - OLEACEAE

Pyrola rotundifolia

vitpyrola

Primula veris

gullviva

Lysimachia vulgaris

strandlysing

Fraxinus excelsior

ask

RUBIACEAE

Asperula tinctoria

färgmåra

Galium boreale

vitmåra

G. odoratum

myska

G. palustre

vattenmåra

G. verum

gulmåra

G. aparine

snärjmåra

BORAGINACEAE - LAMIACEAE

Echium vulgare

blåeld

Teucrium scordium

lökgamander

Prunella grandiflora

praktbrunört

P. vulgaris

brunört

Clinopodium vulgare

bergmynta

Lycopus europaeus

strandklo

Mentha arvensis

åkermynta

M. aquatica

vattenmynta

SCROPHULARIACEAE - PLANTAGINACEAE

Scrophularia nodosa

flenört

Veronica officinalis

ärenpris

V. chamaedrys

teveronika

Melampyrum sylvaticum

skogskoval

SCROPHULARIACEAE - PLANTAGINACEAE (forts.)

Melampyrum pratense	ängskovall
Lathraea squamaria	vätters
Plantago major	groblad
P. lanceolata	svartkämpar

CAPRIFOLIACEAE - VALERIANACEAE - DIPSACACEAE - CAMPANULACEAE

Viburnum opulus	olvon
Symphoricarpus albus	snöbär
Lonicera xylosteum	skogstry
Valeriana officinalis	läkevänderot
Succisa pratensis	ängsvädd
Knautia arvensis	åkervädd
Campanula persicifolia	stor blåklocka
C. rotundifolia	liten blåklocka

ASTERACEAE

Inula salicina	krissla
Achillea millefolium	röllika
Artemisia vulgaris	gråbo
Cirsium vulgare	vägtistel
C. acaule	jordtistel
C. palustre	kärrtistel
C. arvense	åkertistel
Centaurea jacea	rödclint
Cichorium intybus	cikoria
Hypochoeris maculata	slätterfibbla
Leontodon autumnalis	höstfibbla
Picris hieracioides	bitterfibbla
Scorzonera humilis	svinrot
Tragopogon pratensis	ängshaverrot
Taraxacum sektion Vulgaria	ogräsmaskrosor
Crepis biennis	skånefibbla
C. praemorsa	klasefibbla
Hieracium grupp Vulgatiformia	hagfibblor
H. umbellatum	flockfibbla

POTAMOGETONACEAE - LILIACEAE

Potamogeton natans	gäddnate
Allium scorodoprasum	skogslök
A. vineale	sandlök
Convallaria majalis	liljekonvalj
Majanthemum bifolium	ekorrbar
Paris quadrifolia	ormbär

IRIDACEAE - JUNCACEAE

Iris pseudacorus	svärds-lilja
Luzula campestris	knippfryle
L. multiflora	ängsfryle
L. pilosa	vårfryle

POACEAE

Festuca pratensis	ängssvingel
F. rubra	rödssvingel
F. ovina	fårsvingel
Poa annua	vitgröe
P. trivialis	kärrgröe
P. pratensis	ängsgröe
P. angustifolia	smalgröe
P. compressa	berggröe
P. nemoralis	lundgröe
Dactylis glomerata	hundäxing
Cynosurus cristatus	kamäxing
Briza media	darrgräs
Sesleria caerulea	älväxing
Melica nutans	bergslok
Bromus benekenii	strävlösta
B. hordeaceus	luddlösta
Brachypodium sylvaticum	lundskafting
B. pinnatum	backskafting
Elymus caninus	lundelm
E. repens	kveckrot
Hordeum europaeus	skogskorn

POACEAE (forts.)

<i>Avenula pubescens</i>	luddhavre
<i>A. pratensis</i>	ängshavre
<i>Arrhenatherum elatius</i>	knylhavre
<i>Deschampsia caespitosa</i>	tuvtåtel
<i>D. flexuosa</i>	kruståtel
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	vårbrodd
<i>Agrostis capillaris</i>	rödven
<i>A. gigantea</i>	storven
<i>A. stolonifera</i>	krypven
<i>Phleum pratense</i>	timotej
<i>Phalaris arundinacea</i>	rörflen
<i>Phragmites australis</i>	bladvass
<i>Danthonia decumbens</i>	knägräs
<i>Molinia caerulea</i>	blåtåtel

TYPHACEAE - CYPERACEAE

<i>Typha latifolia</i>	bredkaveidun
<i>Scirpus lacustris</i>	säv
<i>Eleocharis palustris</i>	knappsäv
<i>E. uniglumis</i>	agnsäv
<i>Carex appropinquata</i>	tagelstarr
<i>C. vulpina</i>	rävstarr
<i>C. spicata</i>	piggstarr
<i>C. divulsa</i>	långstarr
<i>C. lasiocarpa</i>	trådstarr
<i>C. rostrata</i>	flaskstarr
<i>C. vesicaria</i>	blåsstarr
<i>C. sylvatica</i>	skogsstarr
<i>C. flacca</i>	slankstarr
<i>C. panicea</i>	hirsstarr
<i>C. digitata</i>	vispstarr
<i>C. tomentosa</i>	luddstarr
<i>C. montana</i>	lundstarr
<i>C. elata</i>	bunkestarr
<i>C. nigra</i>	hundstarr

ORCHIDACEAE

<i>Epipactis helleborine</i>	skogsknipprot
<i>Listera ovata</i>	tvåblad
<i>Platanthera bifolia</i>	nattviol
<i>Gymnadenia conopsea</i> var. <i>densiflora</i>	stor brudsporre
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	ängsnycklar
<i>D. maculata</i> ssp. <i>fuchsii</i>	skogsnycklar
<i>Orchis mascula</i>	Sankt Pers nycklar

4.2 Kvantitativ analys av vägetationen

Det bör framhållas att den kvantitativa analys som här redovisas givetvis endast belyser sommaraspekten. Fältskiktets gräns mot buskskiktet sattes vid ca 80 cm. De taxa som har ett "sp." angivet efter släktnamnet har ej kunnat artbestämmas med full säkerhet p.g.a. att avgörande karaktärer har saknats.

4.2.1 Storruta 1

Denna ruta lades inom den vanligaste vegetationstypen inom Klosteränge. Trädskiktet domineras helt av ek med ett bitvis kraftigt inslag av unga askar. Buskskiktet är oftast välutvecklat och de vanligaste arterna är, förutom unga exemplar av ek och ask vilka dominerar, rundhagtorn och vildapel. Fuktighetsgraden varierar inom den planterade ekskögen och i detta fall har storrutan lagts inom ett relativt torrt parti vilket får sägas vara den vanligast förekommande typen. I takt med att fuktigheten ökar blir fältskiktet alltmera trivialt och kommer slutligen att domineras av skogsnäva, älgört, blåhallon och humleblomster. Som framgår av Tabell 1 är blåsippa, skogsnäva och lundstarr de viktigaste arterna i fältskiktet inom storrutan. Detta fältskikt måste anses som relativt artfattigt.

4.2.2 Storruta 2

Denna ruta har lagts inom en äng som ligger i södra delen av Klosteränge. Ängen är inte karakteristisk för vegetationen inom undersökningsområdet men har medtagits p.g.a. sin artrikedom vilken är den högsta inom Klosterängens vegetationstyper. Trädskikt saknas och buskskiktet

är mycket glest med enstaka slån-, ek- och vildapelbuskar. Av Tabell 2 framgår det att fältskiktet saknar utpräglade dominanter. Dock bör de jämförelsevis höga siffrorna för krissla och luddstarr framhållas.

4.2.3 Storruta 3

Vegetationstypen karakteriseras av ett mycket glest trädsikt med inslag av tall, vårtbjörk och ek samt ett välutvecklat busksikt helt dominerat av ek med ett inslag av enstaka exemplar av huvudsakligen vidapel, hassel och skogskornell. Som tidigare har framhållits förekommer denna vegetationstyp huvudsakligen i norra delen av Klosteränge. Som framgår av Tabell 3 är fältskiktet relativt artrikt men skiljer sig från föregående till väsentliga delar och måste anses vara av en torrare typ. Bland fältsiktets arter bör blodnäva, backskafting, lundstarr och svinrot särskilt framhållas.

4.2.4 Storruta 4

Som redan har framgått av kapitel 2 omfattades Viklau annex¹ ej av ekplanteringen och detta har medfört att en mycket skarp skiljelinje går mellan de bägge fastigheterna. Trädsiktet innehåller visserligen samma arter men förhållandet mellan dessa liksom åldersfördelningen avviker markant från de ekplanterade områdena. Dels är trädsiktet glesare, dels spelar inte eken samma dominerande roll. Andelen äldre träd är givetvis högre och skall någon dominant urskiljas i trädsiktet är det knappast ek utan ask. Busksiktet är, som tidigare framhållits, välutvecklat och de viktigaste arterna är (förutom hassel) skogskornell, rundhagtorn och ask. I fältsiktet märks särskilt blåsippa, humleblomster, skogsnäva och ask. Föryngringen av ask är således mycket god.

Tabell 1. Resultat av fältskiktsanalys inom storruta 1. Antal smårutor: 10

Art	Frekvens (%)	Karakter. täckningsgrad
Hepatica nobilis	100	4
Geranium sylvaticum	90	2
Viola sp.	90	1
Carex montana	80	2
Crataegus sp.	80	1
Brachypodium pinnatum	80	1
Geum rivale	80	1
Dactylis glomerata	80	1
Primula veris	80	1
Fraxinus excelsior	70	1
Quercus robur	60	1
Melica nutans	60	1
Filipendula vulgaris	60	1
Galium verum	50	1
Melampyrum pratense	50	1
Viola mirabilis	30	1
Rubus saxatilis	30	1
Scorzonera humilis	30	1
Fragaria vesca	30	1
Cornus sanguinea	20	1
Ulmus minor	20	1
Prunus avium	20	1
Geum urbanum	20	1
Vicia sepium	20	1
Rosa sp.	20	1
Carex sp.	20	1
Inula salicina	10	1
Taraxacum sektion Vulgaria	10	1
Rumex acetosa	10	1
Allium vineale	10	1

"Viola sp." och "Crataegus sp." står med all sannolikhet i flertalet fall för Viola riviniana resp. Crataegus laevigata.

Tabell 2. Resultat av fältskiktsanalys inom storruta 2. Antal smårutor:6

Art	Frekvens (%)	Karakter. täckningsgrad
<i>Inula salicina</i>	100	3
<i>Carex tomentosa</i>	100	3
<i>Filipendula vulgaris</i>	100	2
<i>Sesleria caerulea</i>	100	2
<i>Festuca pratensis</i>	100	1
<i>Galium verum</i>	100	1
<i>Rumex acetosa</i>	100	1
<i>Lotus corniculatus</i>	100	1
<i>Prunus spinosa</i>	100	1
<i>Alchemilla glaucescens</i>	100	1
<i>Hypericum perforatum</i>	100	1
<i>Scorzonera humilis</i>	83	1
<i>Plantago lanceolata</i>	83	1
<i>Galium boreale</i>	83	1
<i>Dactylis glomerata</i>	67	2
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	67	2
<i>Avenula pubescens</i>	67	1
<i>A. pratensis</i>	67	1
<i>Briza media</i>	67	1
<i>Poa pratensis/angustifolia</i>	50	2
<i>Trifolium medium</i>	67	2
<i>Cirsium acaule</i>	67	1
<i>Melampyrum pratense</i>	50	1
<i>Agrimonia eupatoria</i>	50	1
<i>Ranunculus polyanthemus</i>	50	1
<i>Achillea millefolium</i>	50	1
<i>Fragaria vesca</i>	50	1
<i>Melica nutans</i>	33	1
<i>Danthonia decumbens</i>	33	1
<i>Helianthemum nummularium</i>	33	1
<i>Quercus robur</i>	33	1
<i>Agrostis capillaris</i>	33	1
<i>Agrostis sp.</i>	33	1
<i>Potentilla reptans</i>	33	1
<i>Veronica chamaedrys</i>	33	1
<i>Alchemilla monticola</i>	33	1
<i>Ranunculus acris</i>	33	1
<i>Brachypodium pinnatum</i>	33	1
<i>Campanula persicifolia</i>	33	1
<i>Viola hirta</i>	17	1
<i>V. canina</i>	17	1
<i>Phleum pratense</i>	17	1
<i>Primula veris</i>	17	1
<i>Geranium sanguineum</i>	17	1
<i>Corylus avellana</i>	17	1
<i>Centaurea jacea</i>	17	1
<i>Stellaria graminea</i>	17	1
<i>Rosa sp.</i>	17	1
<i>Taraxacum</i> sektion <i>Vulgaria</i>	17	1
<i>Hepatica nobilis</i>	17	1
<i>Hieracium umbellatum</i>	17	1
<i>Luzula campestris</i>	17	1

Tabell 3. Resultat av fältskiktsanalys inom storruta 3. Antal smårutor:10

Art	Frekvens (%)	Karakter. täckningsgrad
Carex montana	100	3
Geranium sanguineum	100	2
Rubus saxatilis	100	1
Melampyrum pratense	100	1
Filipendula vulgaris	100	1
Hepatica nobilis	90	1
Galium boreale	90	1
Scorzonera humilis	80	4
Brachypodium pinnatum	80	3
Potentilla erecta	70	1
Sesleria caerulea	70	1
Melica nutans	60	1
Dactylis glomerata	60	1
Quercus robur	60	1
Geranium sylvaticum	50	1
Ranunculus polyanthemos	50	1
Trifolium medium	50	1
Alchemilla glaucescens	40	1
Galium verum	40	1
Avenula pratensis	40	1
Primula veris	30	1
Viola sp.	30	1
Agrimonia eupatoria	30	1
Crataegus sp.	30	1
Carex tomentosa	30	1
Cornus sanguinea	20	1
Fraxinus excelsior	20	1
Taraxacum sektion Vulgaria	20	1
Malus sylvestris	20	1
Lotus corniculatus	20	1
Geum rivale	20	1
Succisa pratensis	20	1
Epipactis helleborine	20	1
Fragaria vesca	20	1
Corylus avellana	10	1
Betula pendula	10	1
Inula salicina	10	1
Rosa sp.	10	1
Hieracium umbellatum	10	1
Hypericum perforatum	10	1
Prunus spinosa	10	1
Frangula alnus	10	1
Sorbus aucuparia	10	1
Vicia cracca	10	1
Festuca rubra	10	1
Anthoxanthum odoratum	10	1

Tabell 4. Resultat av fältskiktsanalys inom storruta 4. Antal smårutor:24

Art	Frekvens (%)	Karakter. täckningsgrad
Hepatica nobilis	100	3
Geranium sylvaticum	100	2
Fraxinus excelsior	92	3
Geum rivale	83	2
Cornus sanguinea	75	1
Viola sp.	62	1
Elymus caninus	58	2
Crataegus sp.	58	1
Carex montana	54	2
Rubus saxatilis	46	1
Melica nutans	42	1
Dactylis glomerata	42	1
Veronica chamaedrys	38	1
Filipendula ulmaria	33	2
Quercus robur	33	1
Luzula pilosa	33	1
Galium aparine	33	1
Ranunculus auricomus x)	29	1
Geum urbanum	25	1
Vicia sepium	25	1
Viburnum opulus	17	1
Ranunculus acris	17	1
Fragaria vesca	12	1
Primula veris	12	1
Carex sylvatica	12	1
Carex sp.	12	1
Malus sylvestris	8	1
Deschampsia caespitosa	8	1
Carex digitata	8	1
Melampyrum pratense	8	1
Ulmus minor	8	1
Prunus spinosa	4	1
Rubus caesius	4	1
Asperula tinctoria	4	1
Corylus avellana	4	1
Acer platanooides	4	1
Rumex acetosa	4	1
Ranunculus polyanthemos	4	1
Poa nemoralis	4	1
Brachypodium sylvaticum	4	1
Epipactis helleborine	4	1
Alchemilla glaucescens	4	1

X) Denna art hör egentligen till våraspekten och hade med all säkerhet fått andra siffror vid en inventering under våren.

"Viola sp." och "Crataegus sp." står med all sannolikhet i flertalet fall för Viola riviniana respektive Crataegus laevigata.

5 DISKUSSION

Fältskiktet uppvisar egentligen inte några direkt anmärkningsvärda drag. Intressantast är utan tvekan massförekomsten av lundstarr, en art som ej är särskilt vanlig på ön. Sedan gammalt är dock flera stora förekomster från just mellersta Gotland kända (Johansson 1897) och dessa finns i viss utsträckning kvar. Gräsen skogskorn och strävlost är också intressanta och har tills helt nyligen endast haft ett fåtal kända förekomster på ön. I samband med inventeringsarbetet inom Projekt Gotlands Flora har dock åtskilliga nya lokaler hittats och förekomsterna inom Klosteränge kan därför inte längre betraktas som särskilt anmärkningsvärda. Slutligen bör förekomsten av betesdagdkåpa framhållas. Visserligen föreligger det flera äldre uppgifter om arten från ön (Lindberg 1909) men den aktuella utbredningsbilden måste anses oklar då arten uppenbarligen föga har uppmärksamats på Gotland i senare tid.

Områdets största förtjänst ligger tveklöst i det faktum att det representerar en naturtyp på stark tillbakagång nämligen ädellövskogen. För närvarande är skogen bitvis mycket svårforcerad men när lövskogsbruket väl har kommit igång bör Klosteränge kunna bli ett naturskönt och uppskattat exkursionsmål.

6 SLUTORD

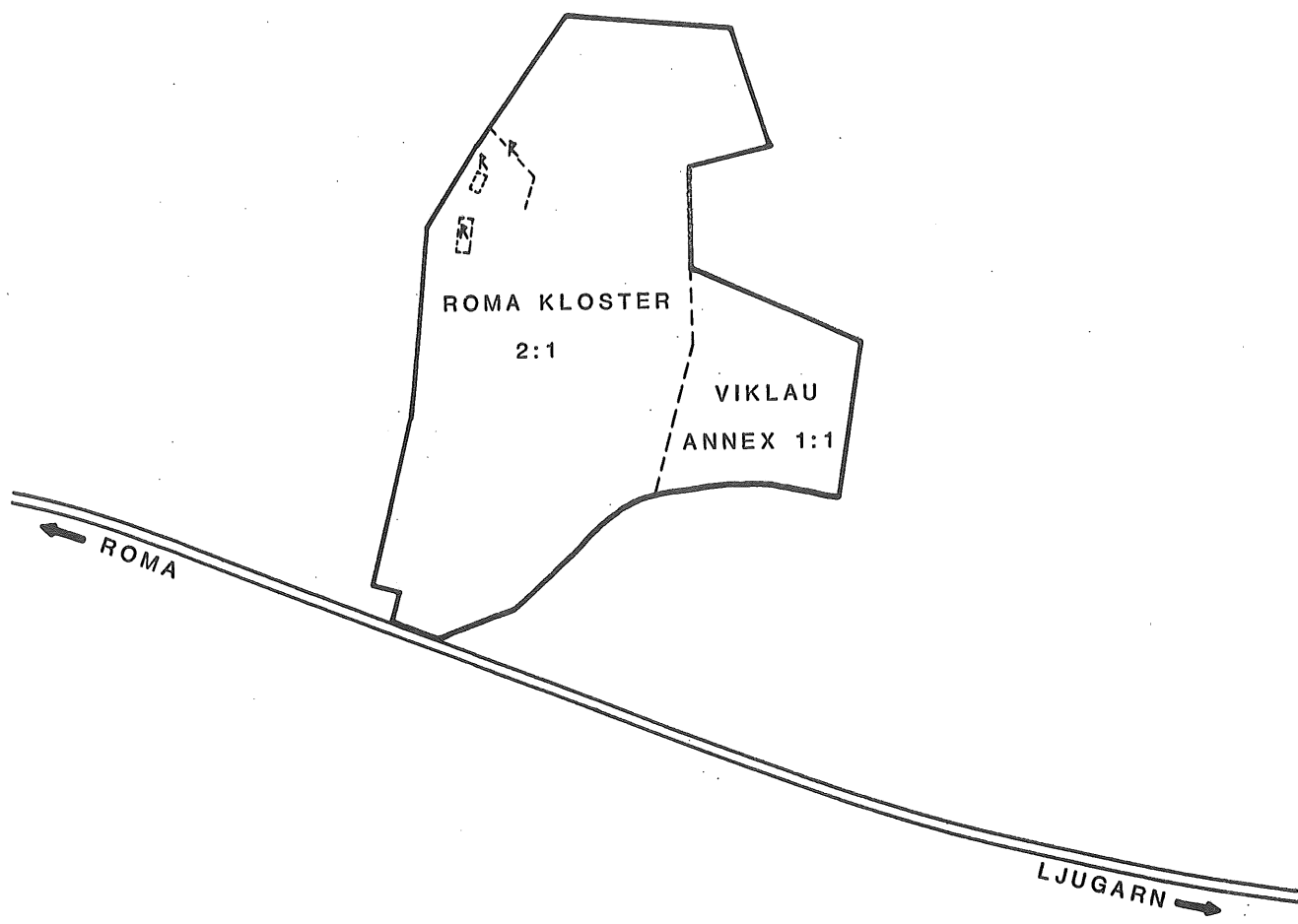
Jag vill här passa på att rikta ett varmt tack till Jörgen Petersson, Visby, som har givit mig upplysningar om vårfloran i området, och till Rolf Beinert, Väskinde, samt Paul Larsson, Visby, vilka båda har givit mig information om ekplanteringen och de förhållanden som rådde i området vid dennas start.

7 REFERENSER

- Avdelningen för Ekologisk botanik, Lunds universitet et al. 1977. Ekologisk Metodik.
- Johansson, K. 1897. Hufvuddragen af Gotlands växttopografi och växtgeografi grundade på en kritisk behandling af dess kärlväxtflora. - KVAH 29: 1.
- Karlsson, T. 1982. Svenska kärlväxtnamn.

- Lindberg, H. 1909. Die nordischen *Alchemilla vulgaris*-Formen und ihre Verbreitung. - Acta Soc. Scient. Fenn. 37: 10.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1976. Inventering av änges- och lövmarker.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1984. Skötselplan över Klosteränge. - Opublicerad.
- Tutin, T.G. et al. 1964-80. Flora Europaea.

KLOSTERÄNGE

0 100 200 300 400 500 meter

